

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 18/2026
03.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Предрага Петрића и адвоката Едвина Прелића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 93/2025 од 23.10.2025. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 26/25 од 03.03.2026. године, у седници већа одржаној дана 03.06.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 93/2025 од 23.10.2025. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 26/25 од 03.03.2026. године и то у целости захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Петрића, а захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Едвина Прелића у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу овај захтев **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 93/2025 од 23.10.2025. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 1. КЗ и кривичног дела фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ, па су му за наведена кривична дела претходно утврђене појединачне казне и то за кривично дело из члана 346. став 1. КЗ казна затвора у трајању од 8 месеци, а за кривично дело из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ казна затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, те је затим окривљени осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 2 (две) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 01.11.2022. године до 20.12.2022. године.

Истом пресудом према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и то тако што се трајно одузимају сва фалсификована документа која су му била привремено одузета по потврди о привремено одузетим предметима сачињеној од стране МУП-а РС ДП УКП Службе за борбу против организованог криминала Одељење за сузбијање организованог финансијског криминала КУ број 03/2-3 број: 138/22 од 01.11.2021. године, а која документа су описана у потврди почев од тачке 1. до тачке 10. Одређено је да се од окривљеног одузима противправна имовинска корист у износу од 2.660 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, а који износ је окривљени дужан уплатити у буџет Републике Србије у року од 30 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 50.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, као и да надокнади трошкове кривичног поступка о којима ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 26/25 од 03.03.2026. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца за организовани криминал и бранилаца окривљеног АА, адвоката Едвина Прелића адвоката Предрага Петрића и адвоката Енеса Хаџибеговића, па је потврђена пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 93/2025 од 23.10.2025. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Петрић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да у смислу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине првостепену и другостепену одлуку у односу на кривично дело фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ и предмет у том делу врати на поновно суђење првостепеном суду, с тим да нареди да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем или да у смислу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи првостепену и другостепену пресуду у делу који се односи на осуду окривљеног за кривично дело фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за то кривично дело, као и да сагласно одредби члана 488. став 2. ЗКП обавести браниоца о седници већа како би истој присуствовао;

- бранилац окривљеног АА, адвокат Едвин Прелић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да преиначи пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 93/2025 од 23.10.2025. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 26/25 од 03.03.2026. године тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или да укине у целини наведене пресуде и предмет врати на поновно суђење првостепеном или другостепеном суду.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од

значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима бранилаца окривљеног, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА су неосновани и то у целости захтев браниоца окривљеног - адвоката Предрага Петрића, а захтев браниоца окривљеног - адвоката Едвина Прелића у делу који се односи на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу овај захтев недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног - адвокат Едвин Прелић у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда заснива на незаконитом доказу и то у одлучујућој мери на извештајима прикривених иследника, а при томе суд није непосредно на главном претресу у својству сведока испитао прикривене иследнике који су сачинили наведене извештаје.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер извештаји о активностима прикривених иследника МУП-а РС ДП УКП Служба за примену посебних доказних радњи, Одељење за прикривене иследнике, које је првостепени суд извео као доказ у предметном кривичном поступку, супротно наводима браниоца окривљеног, не представљају незаконито прибављене доказе и на истима је суд могао засновати побијану осуђујућу пресуду. Наиме, из списка предмета произилази да су наведени извештаји о активностима прикривених иследника прибављени на основу законите наредбе донете од стране судије за претходни поступак о ангажовању прикривених иследника и сачињени су у свему у складу са одредбама ЗКП, при чему из побијаних нижестепених пресуда произилази да исте нису засноване у одлучујућој мери на извештајима о активностима прикривених иследника МУП-а РС ДП УКП Служба за примену посебних доказних радњи, Одељење за прикривене иследнике, а како то у поднетом захтеву наводи бранилац окривљеног. Осим тога, како је испитивање прикривеног иследника као сведока у кривичном поступку, сходно одредби члана 187. став 1. ЗКП, предвиђено само као изузетна могућност, а не као обавеза суда у кривичном поступку, то стога суд у конкретном случају није ни био дужан да непосредно на главном претресу у својству сведока испита прикривене иследнике који су сачинили наведене извештаје. Следствено наведеном, као неосновани се оцењују наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Едвина Прелића у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да како радње окривљеног АА које су описане у изреци побијане првостепене пресуде не садрже објективне елементе бића кривичног дела фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ, будући да не садрже ни једну од алтернативно прописаних радњи извршења овог кривичног дела, то стога дело за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим није кривично дело. Осим тога, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљеног - адвоката Едвина

Прелића у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд погрешно правно квалификовао радње окривљеног описане у изреци побиијане првостепене пресуде као кривично дело фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ, погрешно налазећи да је окривљени поступао као извршилац предметног кривичног дела, будући да по браниоцу радње окривљеног могу бити искључиво радње помагања предвиђене чланом 35. КЗ.

Основни облик кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, са ступањем на снагу дана 01.01.2013. године) чини онај ко направи лажну или преиначи праву исправу у намери да се таква исправа употреби као права или ко лажну или преиначену исправу употреби као праву или је набави ради употребе. Ставом 2. истог члана предвиђен је тежи облик овог кривичног дела и то ако је дело из става 1. овог члана учињено у погледу јавне исправе, тестаментa, менице, чека, јавне или службене књиге или друге књиге која се мора водити на основу закона.

Одредбом члана 35. став 1. Кривичног законика, којом је предвиђено помагање као облик саучесништва у кривичном делу, прописано је да ко другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела казниће се казном прописаном за то кривично дело или ублаженом казном. Ставом 2. истог члана прописано је да се као помагање у извршењу кривичног дела сматра нарочито: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова или отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, те имајући у виду да из чињеничног описа радње извршења кривичног дела утврђеног у ставу II изреке правноснажне првостепене пресуде произилази да је окривљени АА кривично дело фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ извршио једном од алтернативно предвиђених радњи извршења овог кривичног дела и то тако што је у периоду од 07.04.2022. године до 01.11.2022. године, у Новом Пазару, Београду, Панчеву, способан да схвати значај својих дела и управља својим поступцима, свестан забрањености својих радњи чије је извршење хтео, у оквиру деловања групе коју су чинили и осуђени ББ и ВВ, у намери прибављања противправне имовинске користи за себе и групу, набавили лажне јавне исправе Републике Србије, Републике Украјине и држава ЕУ ради њихове употребе, предавали овакве лажне јавне исправе заинтересованим наручиоцима за новчану надокнаду, чиме су им створили услове и ставили на располагање средства за даље извршење кривичних дела, а у време, месту и на начин како је то ближе описано у изреци пресуде, то стога, по налажењу Врховног суда, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, тако да се као неосновани оцењују наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Надаље, како се, и по налажењу Врховног суда, у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ, те како из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у ставу II изреке правноснажне првостепене пресуде произилази да је окривљени у конкретном случају поступао као извршилац предметног кривичног дела у оквиру деловања групе, а не као саучесник у кривичном делу и то као помагач у смислу одредбе члана 35. КЗ (како то сматра бранилац окривљеног), то је стога суд правилно применио кривични закон правном квалификацијом кривичноправних радњи окривљеног АА, ближе описаних у ставу II изреке правноснажне првостепене пресуде, као кривично дело фалсификовање исправе у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. и члана 61. КЗ, па се следствено томе као неосновани оцењују и наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи браниоца окривљеног - адвоката Предрага Петрића у којима указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, истицањем да је суд одлуком о казни коју је изрекао окривљеном АА повредио одредбу члана 54. став 3. КЗ (у захтеву погрешно означено члана 54. тачка 1. КЗ) на штету окривљеног, будући да окривљеном при одмеравању казне није могао као отежавајућу околност узети у обзир околност која је елеменат предметног кривичног дела наведеног у изреци пресуде и то висину стечене противправне имовинске користи, а коју је суд добио сабирањем новчаних износа из изреке пресуде.

Одредбом члана 54. став 1. КЗ (која предвиђа општа правила о одмеравању казне) је прописано да ће суд учиниоцу кривичног дела одмерити казну у границама које су законом прописане за то дело, имајући у виду сврху кажњавања и узимајући у обзир све околности које утичу да казна буде мања или већа (олакшавајуће и отежавајуће околности), а нарочито: степен кривице, побуде из којих је дело учињено, јачину угрожавања или повреде заштићеног добра, околности под којима је дело учињено, ранији живот учиниоца, његове личне прилике, његово држање после учињеног кривичног дела, а нарочито његов однос према жртви кривичног дела, као и друге околности које се односе на личност учиниоца.

Из напред цитиране законске одредбе произилази да суд приликом одмеравања казне окривљеном може узети у обзир све околности које утичу да казна буде мања или већа (олакшавајуће и отежавајуће околности), а од којих су неке околности таксативно побројане у члану 54. став 1. КЗ, између осталог и околности под којима је кривично дело учињено.

Сходно члану 54. став 3. КЗ, околност која је обележје кривичног дела се може узети у обзир као отежавајућа околност приликом одмеравања казне окривљеном у случају ако иста прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Имајући у виду напред наведено, те имајући у виду законски опис бића кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 1. КЗ и кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, а за

која кривична дела је окривљени АА правноснажно оглашен кривим, као и имајући при томе у виду да висина стечене противправне имовинске користи не представља битно обележје ни једног од ова два кривична дела за које је окривљени у овом кривичном поступку правноснажно оглашен кривим, већ да представља околност под којом је учињено кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, то је стога, супротно наводима браниоца окривљеног, суд висину стечене противправне имовинске користи у конкретном случају могао ценити као отежавајућу околност у смислу одредбе члана 54. став 1. КЗ приликом одмеравања казне окривљеном.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Едвина Прелића у преосталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног - адвокат Едвин Прелић у осталом делу захтева истиче да је првостепени суд неосновано одбио доказни предлог одбране да се непосредно на главном претресу у својству сведока испитају прикривени иследници, полемичући при томе са разлозима које је првостепени суд дао за ову своју одлуку у побијаној првостепеној пресуди, а који наводи браниоца би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 395. ЗКП. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву оспорава правилност утврђеног чињеничног стања од стране суда везано за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 1. КЗ, оспоравајући при томе чињенични закључак суда да је окривљени АА организовао групу која је имала за циљ трајно вршење кривичних дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, те дајући сопствену анализу и оцену изведених доказа из којих по браниоцу произилази да ни из једног изведеног доказа не произилази да је окривљени окупио и формирао групу, те да је одредио ко ће шта радити, да је постављао правила, распоређивао задатке или вршио контролу извршења, већ да произилази да је окривљени АА само поступао као саизвршилац у смислу члана 33. КЗ, а којим наводима бранилац суштински указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова у побијаним нижестепеним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног - адвокат Едвин Прелић нижестепене пресуде побија и због повреда одредаба члана 395. и члана 440. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд у овом делу захтев браниоца окривљеног - адвоката Едвина Прелића оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Едвина Прелића, те да није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Петрића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одбио као неосноване и то у целости захтев браниоца окривљеног - адвоката Предрага Петрића, а захтев браниоца окривљеног - адвоката Едвина Прелића у односу

на повреди закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу овај захтев одбацио као недозвољен на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић